599/00

Den 14. august 2000 blev i sag nr. 52.211:

xxxxxxx xx xxxxxx
xxxxx xxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet
Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

og

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikringer i Forsikrings-Aktieselskabet Alka og Topdanmark Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabernes afvisning af at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskaberne har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klageren har fremkaldt skaden ved grov uagtsomhed.

Af klagerens anmeldelse til Forsikrings-Aktieselskabet Alka af 5/1 1999 fremgår: "**2. Hvordan skete ulykkestilfældet?** *Et fyrværkeri, en stryger, skulle antændes på en tændstiksæske, men idet den stryges springer den.* **3. Hvad var den direkte årsag til ulykkestilfældet?** *Strygeren sprang idet den stryges*"

Af politirapporten fremgår: "Tilskadekomne var indforstået med, at politiet stillede ham nogle spørgsmål, og erkendte spontant inden den egentlige afhøring, at han selv havde

været skyld i ulykken. Tilskadekomne forklarede, at han tirsdag den 221298 frivilligt var mødt ind i firmaet, J. maskinfabrik ... hvor han er ansat, for at hjælpe med til at pynte op til julefrokosten, der skulle starte kl. 1400. Der var således ikke tale om, at der blev arbejdet i firmaet. Alle var frivilligt mødt frem for at være med til at pynte op. Under dette arbejde syntes tilskadekomne, at de øvrige ansatte i firmaet skulle have sig 'et knald', hvorfor han 2 gange gik ud på P-pladsen udenfor firmaet og afskød nogle kraftige strygere, som han vistnok for 2 – 3 år siden havde købt under en tur til Tyskland. Tilskadekomne skulle dog ikke selv deltage i julefrokosten, idet han skulle til begravelse med sin bedstefader. Umiddelbart inden tilskadekomne skulle til at forlade virksomheden, syntes han, at de øvrige skulle have 'et sidste knald', hvorfor han gik udenfor på P-pladsen og ville skyde en kraftig stryger af. Hér skete der dog det uheld, at strygeren detonerede i hånden på ham, og han kom slemt til skade. Tilskadekomne skyndte sig indenfor og fik en af de andre til at ringe 112. M.h.t. skader, så fik tilskadekomne revet det yderste led på højre hånds langemand af. Hele håndfladen i højre hånd blev noget læderet, maveskindet flået itu og han fik en del mindre sår i ansigtet. Ligeledes havde han kraftig ringen for ørene. Tilskadekomne pointerede kraftigt, at det hele var hans egen skyld. Der havde ikke været andre med ham selv ude for at skyde strygerne af. Yderligere forklarede han, at direktøren i firmaet – E.T. – forinden tilskadekomne afskød den første stryger, klart havde tilkendegivet, at han ikke ønskede afskydning af fyrværkeri på firmaets område – såfremt tilskadekomne ville afskyde fyrværkeri, så måtte han gå udenfor og helst helt udenfor firmaets område. Dette var årsagen til, at han var gået udenfor på P-pladsen. Tilskadekomne kunne herefter ikke bidrage med yderligere."

Klageren har efterfølgende via sin advokat præciseret, at han affyrede 2 strygere og, at det var nr. 2, der eksploderede i hånden på ham.

Klagerens advokat har indhentet en erklæring fra Danminar, Danske mine- og ammunitionsryddere, af 5/5 1999, hvoraf bl.a. fremgår:

"1. Det er fyrværkeriloven, som i Danmark forbyder knaldfyrværkeri, idet bl.a. 'strygere' alene virker ved knaldeffekt. ...

2. Ved knaldeffekt er der to væsentlige farer. Den ene er høj lyd, som i mange tilfælde er skadeligt for det menneskelige øre. Den anden er tryk, og tryk kan være til stor fare selv i små størrelser.

3. Hvad angår antændelsen af disse ulovlige 'strygere', så siger navnet, at de antændes ved at stryge 'svovl-enden' (som på en tændstik) mod en strygeflade. Herefter brænder en lunte en bestemt tid, hvorefter 'strygeren' sprænger/detonerer. Når man antænder en 'stryger', er man naturligt nok nød til, at holde den med minimum den ene hånd eller fingrene fra den ene hånd.

4. Normal risiko/indlysende fare for skade, kan jeg ikke udtale mig om. Det afhænger bl.a. af, hvor stor var den aktuelle 'stryger' ?, hvilken kvalitet ?, hvorledes har den været opbevaret ? og mange andre spørgsmål, som er svære at få svar på. Der føres ikke kontrol med ulovligt fyrværkeri på disse områder.

5. Der er ingen tvivl om, at det er ikke hensigten, at 'strygere' skal detonere i hænderne på folk, ej heller i de lande hvor knaldfyrværkeri er lovligt. Det er normalt, at man holder denne form for fyrværkeri i hånden for at stryge det til antændelse. Det er ligeledes normalt for denne form for fyrværkeri, at det snarest efter antændelse, skal kastes væk fra kroppen, ud til en 'sikker' afstand. En 'sikker' afstand hvor lyd og tryk ikke kan gøre skade."

Topdanmark Forsikring A/S henviser til ankenævnskendelser nr. 50.516 og 50.760. Topdanmark Forsikring A/S har i skrivelse af 26/1 2000 til nævnet anført: "Herefter må vi fastholde, at det efter vor overbevisning er groft uagtsomt at holde et stykke fyrværkeri i hånden, når det skal antændes, idet forsikrede må være bekendt med den fare, der er forbundet med, at fyrværkeriet eksploderer i hånden på ham, hvilket jo også skete. Vi vil understrege, at det også er et ulovligt stykke fyrværkeri, idet strygere ikke lovligt må indføres i Danmark, og forsikrede har jo også selv indrømmet, at han har indført det fra Tyskland for 2 – 3 år siden. I denne forbindelse skal vi henlede opmærksomheden på lov om fyrværkeri. Vi vedlægger fotokopi af denne lov. Af § 1 fremgår det, at fyrværkeri må ikke fremstilles eller indføres, specielt indføres, uden tilladelse af indenrigsministeren eller den, han bemyndiger dertil. Af samme lovs bilag om konstruktion og udformning af fyrværkeri i henhold til § 9 fremgår det af stk. 7, at fyrværkeri må ikke være konstrueret til at holdes i hånden under affyring. Det i § 1, stk. 2, nr. 3, nævnte fyrværkeri samt Bengalske fakler er undtaget herfra. Af punkt 8 fremgår det, at fyrværkeri må ikke indeholde strygesats. Herefter skal vi gøre opmærksom på, at forsikrede ikke blot har opført sig groft uagtsomt i relation til forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2 og forsikringsvilkårene punkt 13 G, men også har overtrådt bestemmelserne i henhold til lov om fyrværkeri. Der er naturligvis en fornuftig grund til, at førnævnte fyrværkeri ikke må indføres eller konstrueres som en stryger, det er naturligvis p.g.a. den meget store farlighed, der er ved dette, og dette burde forsikrede have indset. På baggrund af forsikringsvilkårenes punkt 13 G om grov uagtsomhed, forsik-

ringsaftaleloven § 18 stk. 2, om grov uagtsomhed, lov om fyrværkeri samt Ankenævnets 2 lignende afgørelser må vi herefter fastholde, at det er groft uagtsomt at holde en stryger i hånden, idet det åbenbart indebærer en fare for, at det vil eksplodere, mens forsikrede har det i hånden, hvilket jo også skete. Således fastholder vi vort tidligere afslag på erstatning."

Forsikrings-Aktieselskabet Alka har i skrivelse af 7/2 2000 til nævnet anført: "Vi må lægge til grund, at strygerne var indkøbt i Tyskland, og i henhold til fyrværkeriloven indført ulovligt til Danmark, samt at klager havde haft strygerne liggende i 2 – 3 år. Det må anses for kendt, at fyrværkeri/krudt kan blive ustabilt ved opbevaring i længere tid under ikke professionelle forhold. Klager havde før ulykken sprunget to tilsvarende strygere og var bekendt med deres sprængkraft. Klager har ydermere fået besked på, at hans arbejdsgiver ikke ville tolerere afskydning af fyrværkeriet på virksomhedens område. At en stryger er konstrueret til at tændes i hånden, og det således er normalt at gøre dette, gør det hverken fuldt forsvarligt, lovligt eller mindre farligt. Om der var tale om en fejl ved fyrværkeriet, eller det havde været opbevaret forkert i de 2 – 3 år klager havde haft det liggende siden indførslen fra Tyskland, eller klager holdt for længe på strygeren, kan ikke umiddelbart afgøres, men der er bevisligt tale om en overtrædelse af fyrværkeri loven, og henset til de mange advarsler, der bringes i alle medier op til jul og nytår, kan faren ved omgang med ulovligt fyrværkeri ikke have været ukendt for klager. Da klagers handling har indebåret en indlysende fare for den skete skade, må vi betragte skaden som fremkaldt ved grov uagtsomhed og fastholde, at ulykkesforsikringen ikke kan dække følgerne af skaden."

Klagerens advokat har i skrivelse af 14/2 2000 til nævnet bl.a. anført: "I den foreliggende sag er der anvendt et fyrværkeri, som i udlandet er fuldt lovligt og som er konstrueret med henblik på at tænde denne i hånden. At der kan være tale om en overtrædelse af en forskrift om fyrværkeri, findes i den forbindelse ikke at have indflydelse på bedømmelsen af, om der er tale om grov uagtsomhed. Det bestrides således, at handlingen har indebåret en indlysende fare for den skete skade."

Topdanmark Forsikring A/S har i skrivelse af 25/2 2000 bl.a. anført: "Forsikrede burde have indset, at det er forbundet med meget stor risiko for skade at affyre/stryge en stryger,

ikke mindst når man tænker på de advarsler, der altid er i radio, fjernsyn og aviser op til jul og nytår, hvor der erfaringsmæssigt sker mange af denne slags ulykker."

Afslutningsvis har klagerens advokat i skrivelse af 11/4 2000 bl.a. anført: "Det fastholdes at forbudet vedrørende de pågældende strygere skyldes fare for høreskader, og at det er knaldfyrværkeri som sådan der er forbudt, men ikke det at de antændes ved at de bliver strøget. Det fastholdes ligeledes at der ikke er tale om uforsigtig omgang med en stryger når denne er i hånden under antændelse. Den kan ikke antændes på anden måde, og er konstrueret til en sådan antændelse."

I Topdanmark Forsikring A/S' forsikringsbetingelser hedder det: "**13 Hvilke skader er ikke dækket** ... **G** Ulykkestilfælde, der skyldes tilskadekomnes grove uagtsomhed ..."

I Forsikrings-Aktieselskabet Alkas forsikringsbetingelser hedder det: "**Afsnit 7 Hvad dækker forsikringen ikke:** ... **k.** Ulykkestilfælde, der er fremkaldt af den tilskadekomne ved forsæt eller grov uagtsomhed ..."

Nævnets flertal udtaler:
Flertallet lægger til grund, at den nævnte stryger blev antændt på sædvanlig måde – ved at stryge svovlenden på lunten mod en strygeflade – og at strygeren i den forbindelse eksploderede med det samme, medens klageren endnu holdt strygeren i hånden. Nævnets flertal finder, at klageren – der kendte strygerens sprængkraft – har handlet uagtsomt. Uagtsomheden kan efter flertrallets opfattelse dog ikke karakteriseres som grov, når fyrværkeriet er antændt på sædvanlig måde. At fyrværkeriet er ulovligt indført, finder flertallet ikke i sig selv indebærer, at klageren har handlet groft uagtsomt, jf. forsikringsaftalelovens § 18, jf. § 20, og da nævnets flertal finder, at selskabet ikke har godtgjort andre omstændigheder, der kan begrunde, at tilfældet kan karakteriseres som groft uagtsomt, findes klageren at have krav på erstatning.

Derfor

b e s t e m m e s :

Selskaberne, Forsikrings-Aktieselskabet Alka og Topdanmark Forsikring A/S, skal anerkende, at klageren er berettiget til erstatning og skal udbetale klageren den tilkomne erstatning med tillæg af renter jf. forsikringsaftalelovens § 24.

J. Hermann
formand